ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1998

Vyhlásené: 30.07.1998 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

235

ZÁKON

z 1. júla 1998

o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1
Úvodné ustanovenia

(1) Tento zákon upravuje poskytovanie príspevku pri narodení dieťaťa (ďalej len „príspevok“) a poskytovanie príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá (ďalej len „príspevok rodičom“).

(2) Príspevok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva na pokrytie výdavkov spojených so zabezpečením nevyhnutných potrieb novorodenca.

(3) Príspevok rodičom je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva raz za rok rodičom alebo osobám uvedeným v § 5 ods. 1 písm. b) na zvýšené výdavky, ktoré vznikajú v súvislosti so starostlivosťou o

a) súčasne narodené tri deti alebo viac detí alebo

b) v priebehu dvoch rokov opakovane narodené dvojčatá.

PRVÁ ČASŤ
PRÍSPEVOK

§ 2
Oprávnená osoba

Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na príspevok, ak spĺňa podmienky podľa tohto zákona, je

a) matka, ktorá dieťa porodila,

b) otec dieťaťa, ak

1. matka dieťaťa zomrela alebo po matke dieťaťa bolo vyhlásené pátranie[1]) alebo
2. dieťa mladšie ako jeden rok bolo zverené do výchovy otca na základe právoplatného rozhodnutia súdu, alebo

c) osoba, ktorá prevzala dieťa mladšie ako jeden rok do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu[2]) alebo opatrenia podľa osobitného predpisu.[3])

§ 3
Nárok na príspevok

(1) Podmienky nároku na príspevok sú:

a) narodenie dieťaťa,

b) trvalý pobyt oprávnenej osoby na území Slovenskej republiky.

(2) Nárok na príspevok na to isté dieťa vzniká iba raz. Ak sa súčasne narodí viac detí, nárok na príspevok vzniká na každé dieťa.

(3) Nárok na príspevok nevzniká oprávnenej osobe uvedenej v § 2 písm. a) alebo b), ak

a) pred uplatnením nároku na príspevok dala privolenie na osvojenie dieťaťa podľa osobitného predpisu[4]) alebo

b) dieťa bolo zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu.[2])

§ 4
Výška príspevku

(1) Príspevok na jedno dieťa je 2,3-násobok sumy na dieťa do šiestich rokov veku ustanovenej osobitným predpisom.[5])

(2) Ak sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí a najmenej dve z nich sa dožili 28 dní, zvyšuje sa príspevok podľa odseku 1 o jednu polovicu sumy uvedenej v odseku 1 na každé dieťa, ktoré sa dožilo 28 dní.

(3) Suma vypočítaná podľa odsekov 1 a 2 sa zaokrúhľuje na celé desaťkoruny smerom nahor.

DRUHÁ ČASŤ
PRÍSPEVOK RODIČOM

§ 5
Oprávnená osoba

(1) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na príspevok rodičom, ak spĺňa podmienky podľa tohto zákona, je

a) rodič detí alebo

b) osoba, ktorá prevzala deti do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia súdu.[6])

(2) Ak sa rodičia nedohodnú, kto z nich uplatní nárok na príspevok rodičom, prednostné právo na tento príspevok má matka detí.

§ 6
Nárok na príspevok rodičom

(1) Podmienky nároku na príspevok rodičom sú:

a) aspoň tri z detí uvedených v § 1 ods. 3 sú vo veku najviac 15 rokov; u detí uvedených v § 1 ods. 3 písm. b) sa sleduje veková hranica u dvojčiat, ktoré sa narodili prvé v poradí,

b) starostlivosť oprávnenej osoby o deti uvedené v písmene a),

c) trvalý pobyt oprávnenej osoby a detí uvedených v písmene a) na území Slovenskej republiky.

(2) Príspevok rodičom sa poskytuje na každé dieťa v kalendárnom roku iba raz.

(3) Nárok na príspevok rodičom nevzniká pri starostlivosti o dieťa, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení celoročne,[7]) ak je dôvodom takejto starostlivosti výkon ústavnej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu[8]) alebo výkon ochrannej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

§ 7
Výška príspevku rodičom

(1) Príspevok rodičom na jedno dieťa podľa jeho veku je 1,6-násobok sumy ustanovenej osobitným predpisom.[9])

(2) Suma vypočítaná podľa odseku 1 sa zaokrúhľuje na celé desaťkoruny smerom nahor.

TRETIA ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 8
Uplatnenie nároku na príspevok a na príspevok rodičom

(1) Oprávnená osoba si môže uplatniť nárok na príspevok a nárok na príspevok rodičom na okresnom úrade príslušnom podľa miesta jej trvalého pobytu (ďalej len „platiteľ“). Oprávnená osoba uplatňuje nárok na príspevok a na príspevok rodičom podaním písomnej žiadosti. Žiadosť o príspevok potvrdzuje okresný úrad podľa miesta narodenia dieťaťa.[10])

(2) Oprávnená osoba si uplatňuje nárok na príspevok rodičom v každom kalendárnom roku; prvýkrát si uplatňuje nárok na príspevok rodičom po dovŕšení jedného roku veku detí uvedených v § 1 ods. 3.

§ 9
Rozhodovanie o nároku na príspevok a na príspevok rodičom

(1) Platiteľ vyplatí príspevok a príspevok rodičom, ak oprávnená osoba spĺňa podmienky nároku na príspevok a podmienky nároku na príspevok rodičom podľa tohto zákona a ak si uplatní nárok na príspevok a na príspevok rodičom podľa § 8. Ak oprávnená osoba, ktorá si uplatnila nárok na príspevok a na príspevok rodičom podľa § 8, nespĺňa podmienky nároku, platiteľ vydá rozhodnutie o nevyplatení príspevku a rozhodnutie o nevyplatení príspevku rodičom. Splnenie podmienok nároku na príspevok rodičom sa zisťuje k tomu dňu kalendárneho mesiaca, ktorý sa číselne zhoduje s dňom a mesiacom dátumu narodenia detí uvedených v § 6 ods. 1 písm. a).

(2) Na konanie o nároku na príspevok a na príspevok rodičom sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,[11]) ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 10
Povinnosti oprávnenej osoby

Oprávnená osoba, ktorá uplatňuje nárok na príspevok, a oprávnená osoba, ktorá uplatňuje nárok na príspevok rodičom, je povinná preukázať splnenie podmienok nároku na príspevok a nároku na príspevok rodičom a na ich výplatu. Oprávnená osoba je povinná použiť príspevok, ktorý sa jej vyplatil, na účel uvedený v § 1 ods. 2 a príspevok rodičom, ktorý sa jej vyplatil, na účel uvedený v § 1 ods. 3.

§ 11
Výplata príspevku a výplata príspevku rodičom

(1) Platiteľ vyplatí príspevok a príspevok rodičom oprávnenej osobe najneskôr v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola žiadosť o výplatu príspevku podaná platiteľovi.

(2) Platiteľ vyplatí zvýšenie príspevku podľa § 4 ods. 2 najskôr po uplynutí 28 dní života detí, ktoré sa narodili súčasne, a najneskôr do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom bola táto skutočnosť preukázaná.

(3) Platiteľ vydá rozhodnutie o výplate príspevku a rozhodnutie o výplate príspevku rodičom obci namiesto oprávnenej osobe, ak

a) sú odôvodnené pochybnosti o účelnom použití príspevku a o účelnom použití príspevku rodičom alebo

b) v čase rozhodovania o nároku na príspevok a o nároku na príspevok rodičom sa vyplácajú prídavky na deti obci podľa osobitného predpisu[12]) z dôvodu, že oprávnená osoba príspevok a príspevok rodičom nepoužíva na účel, na ktorý sú určené.

(4) Platiteľ vyplatí príspevok a príspevok rodičom oprávnenej osobe v hotovosti alebo príspevok a príspevok rodičom poukáže na žiadosť oprávnenej osoby na jej účet v banke v Slovenskej republike. Príspevok a príspevok rodičom sa nevyplácajú do cudziny.

(5) Nárok na výplatu príspevku a nárok na výplatu príspevku rodičom zaniká uplynutím jedného roka odo dňa uplatnenia nároku na príspevok a nároku na príspevok rodičom. To neplatí, ak si oprávnená osoba uplatnila nárok na príspevok alebo nárok na príspevok rodičom podľa § 8 a ak spĺňa podmienky nároku na príspevok podľa § 3 ods. 1 a 2 a podmienky nároku na príspevok rodičom podľa § 6.

§ 12
Zvýšenie príspevku a príspevku rodičom a vrátenie príspevku a príspevku rodičom

(1) Ak platiteľ vyplatil príspevok a príspevok rodičom oprávnenej osobe v nižšej sume, ako patril, rozdiel príspevku a rozdiel príspevku rodičom doplatí do výšky ustanovenej v § 4 a 7. Nárok na doplatenie zaniká uplynutím jedného roka odo dňa výplaty príspevku a odo dňa výplaty príspevku rodičom v nižšej sume, ako patril.

(2) Ak oprávnená osoba svojím konaním spôsobila, že platiteľ vyplatil príspevok a príspevok rodičom neprávom, je povinná príspevok a príspevok rodičom vrátiť alebo vrátiť jeho časť. Nárok na vrátenie príspevku a na vrátenie príspevku rodičom vyplateného neprávom alebo na vrátenie jeho časti zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď platiteľ túto skutočnosť zistil, najneskôr však uplynutím troch rokov odo dňa neoprávnenej výplaty príspevku a neoprávnenej výplaty príspevku rodičom.

§ 13
Zánik nároku na príspevok a na príspevok rodičom

(1) Nárok na príspevok zaniká uplynutím jedného roka od narodenia dieťaťa.

(2) Nárok na príspevok rodičom zaniká uplynutím jedného roka od posledného dňa v kalendárnom mesiaci, do ktorého patrí deň rozhodovania o nároku na príspevok rodičom podľa § 9.

§ 14
Spolupráca pri poskytovaní príspevku a príspevku rodičom

Zdravotnícke zariadenia a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, ktoré plnia úlohy pri poskytovaní príspevku a príspevku rodičom alebo sú vecne príslušné na poskytovanie údajov potrebných na posúdenie nároku na príspevok a nároku na príspevok rodičom, sú povinné spolupracovať a bezplatne poskytovať v rozsahu svojej pôsobnosti informácie na vznik nároku na príspevok a nároku na príspevok rodičom a na ich výplatu.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PRECHODNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

§ 15
Prechodné ustanovenia

(1) Ak sa dieťa narodilo pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, posudzuje sa nárok na podporu pri narodení dieťaťa podľa právnych predpisov platných v čase narodenia dieťaťa. Vecne príslušné na poskytovanie podpory pri narodení dieťaťa sú právnické osoby, ktoré boli príslušné podľa právnych predpisov platných pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. To platí aj v konaní o poskytnutí podpory pri narodení dieťaťa, ktoré nebolo skončené do nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(2) Finančné prostriedky na výplatu podpory pri narodení dieťaťa podľa odseku 1 poskytuje štát na osobitný účet Sociálnej poisťovne prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly štátneho rozpočtu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

(3) Ak sa rodičom súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo sa im v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, posudzuje sa nárok na peňažné dávky rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí, podľa právnych predpisov platných v čase narodenia detí. Vecne príslušnou na poskytovanie peňažných dávok rodičom, ktorým sa narodili tri deti alebo viac detí, je obec, ktorá bola príslušná podľa právnych predpisov platných pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. To platí aj v konaní o poskytnutí peňažných dávok rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí, ktoré nebolo skončené do nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(4) Ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú aj na deti uvedené v § 1 ods. 3, ktoré sa narodili pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

(5) Ustanovenia § 72 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 78/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., ktoré upravujú podporu pri narodení dieťaťa, sa od nadobudnutia účinnosti tohto zákona nepoužijú.

§ 16
Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. § 11 písm. b) piaty bod zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 180/1990 Zb.,
2. § 11 ods. 2 písmeno c) a § 25 zákona č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách v znení zákona č. 87/1968 Zb. a zákona č. 134/1991 Zb.,
3. § 2 ods. 1 písmeno c) a § 13 zákona č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení zákona č. 134/1991 Zb.,
4. § 7 písm. c) druhý bod, § 145b ods. 1 písm. c) a § 145bc zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z.,
5. § 15 písm. a) ôsmy bod zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb.,
6. § 49 ods. 1 písmeno g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z.,
7. § 32 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 151/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 590/1990 Zb. a vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 259/1992 Zb.

Čl. II

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení zákona č. 36/1967 Zb., zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 49/1973 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 133/1982 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 328/1991 Zb., zákona č. 519/1991 Zb., zákona č. 263/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 5/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 190/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 22/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 281/1996 Z. z., zákona č. 211/1997 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 359/1997 Z. z., zákona č. 124/1998 Z. z., zákona č. 169/1998 Z. z. a zákona č. 187/1998 Z. z. sa mení takto:

1. V § 279 ods. 2 písm. d) sa slová „a pohľadávky úhrady nákladov za poskytnuté služby sociálnej starostlivosti a za sociálne služby poskytované právnickými osobami a fyzickými osobami podľa osobitného predpisu.[35b])“ nahrádzajú slovami „a pohľadávky úhrady za sociálne služby poskytované štátnymi orgánmi sociálnej pomoci a obcami a pohľadávky úhrady za sociálne služby poskytované právnickými osobami a fyzickými osobami podľa osobitného predpisu,[35b]) pohľadávky na príspevku na poistenie v nezamestnanosti voči osobám, ktoré sú povinné platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti podľa osobitného predpisu,[35c]) a pohľadávky náhrady preplatkov na podpore v nezamestnanosti.“.

   Poznámky pod čiarou k odkazom 35b a 35c znejú:

   „35b) Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci.

   35c) § 57 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti.“.

2. V § 317 sa vypúšťa odsek 2.

   Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 2 a 3.

3. V § 317 odsek 2 znie:

„(2) Výkonu rozhodnutia nepodlieha dávka sociálnej pomoci alebo peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia poskytované podľa osobitného predpisu[35b]) a štátne sociálne dávky, ak osobitný predpis neustanovuje inak.“.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení zákona č. 211/1997 Z. z. a zákona č. 353/1997 Z. z. sa mení takto:

V § 71 ods. 2 sa slová „a pohľadávky úhrady nákladov za poskytnuté služby sociálnej starostlivosti a sociálne služby poskytované právnickými osobami a fyzickými osobami podľa osobitného predpisu[10])“ nahrádzajú slovami „a pohľadávky úhrady za sociálne služby poskytované štátnymi orgánmi sociálnej pomoci a obcami a pohľadávky úhrady za sociálne služby poskytované právnickými osobami a fyzickými osobami podľa osobitného predpisu,[10]) pohľadávky na príspevku na poistenie v nezamestnanosti voči osobám, ktoré sú povinné platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti podľa osobitného predpisu,[10a]) a pohľadávky náhrady preplatkov na podpore v nezamestnanosti.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 10 a 10a znejú:

„[10]) Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci.

[10a]) § 57 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti.“.

Čl. IV

Zákon Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. a zákona č. 195/1998 Z. z. sa mení takto:

V § 24 písm. a) v druhom bode sa vypúšťajú slová „o peňažných dávkach rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri alebo viac detí“.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 1999.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

1) § 2 ods. 1 písm. l) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore.

2) Napríklad § 45 a 46 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení zákona č. 132/1982 Zb.

3) § 69 ods. 2 zákona č. 94/1963 Zb.

4) § 68 ods. 1 písm. b) zákona č. 94/1963 Zb.

5) § 5 písm. e) zákona č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok.

6) Napríklad § 45 ods. 1 a § 78 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.

7) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z.
Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci.

8) § 45 ods. 3 zákona č. 94/1963 Zb. v znení zákona č. 132/1982 Zb. a § 46 zákona č. 94/1963 Zb.

9) § 5 písm. c) až e) zákona č. 125/1998 Z. z.

10) § 10 a 23 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z. z. o matrikách.

11) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

12) § 14 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z. o prídavkoch na deti a o príplatku k prídavkom na deti.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.